

Anpassning av investeraravdraget på grund av EU:s regler om statligt stöd

December 2019

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Lagtext	4
1.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	4
1.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	7
2 Investeraravdrag	9
3 Förlängning av godkännandet av investeraravdraget	10
4 Om investeraravdraget inte godkänns bör det utformas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen	10
5 Investeraravdrag får inte göras vid en investering i ett företag som varit verksamt på en marknad i sju år eller mer	15
6 Investeraravdrag beviljas inte om företaget handlas på en MTF-plattform	17
7 Investeraravdrag beviljas inte om företaget ska betala tillbaka olagligt stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter	19
8 Utökad kontrolluppgiftsskyldighet för företag i vilka andelar förvärvats	20
9 Förslagets förenlighet med EU:s regler om statligt stöd	24
10 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	25
11 Konsekvensanalys	26
12 Författningskommentar	32
12.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	32
12.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	34

Sammanfattning

Investeraravdraget är ett statligt stöd som har anmälts till och godkänts av Europeiska kommissionen. Godkännandet löper ut den 31 december 2019. Regeringen har anmält stödet för fortsatt godkännande fr.o.m. den 1 januari 2020 men kommissionen har ännu inte fattat något beslut med anledning av anmälan. Om kommissionen inte godkänner stödet enligt den nya anmälan bör enligt bedömningen i promemorian reglerna för investeraravdraget ändras så att de blir förenliga med bestämmelserna i den allmänna gruppundantagsförordningen. I promemorian föreslås därför att investeraravdrag begränsas till investeringar i företag som varit verksamma på en marknad i mindre än sju år och att investeraravdrag inte beviljas vid investeringar i företag som handlas på en MTF-plattform eller en liknande marknadsplats utanför EES. Vidare föreslås att investeraravdrag inte beviljas om företaget i vilket andelar har förvärvats ska betala tillbaka olagligt statligt stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter i vissa avseenden. Slutligen föreslås att kontrolluppgiftsskyldigheten för företag i vilka andelar har förvärvats utökas i syfte att uppfylla kraven på transparens i den allmänna gruppundantagsförordningen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2020.

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att 43 kap. 4 § och 17 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 16 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

43 kap.

4 §²

Med företag av mindre storlek avses i detta kapitel ett sådant företag som anges i 2 § första stycket och som uppfyller följande villkor:

1. medelantalet anställda och delägare som under betalningsåret har arbetat i företaget är lägre än 50, och

2. företagets nettoomsättning under betalningsåret eller balansomslutning för samma år uppgår till högst 80 miljoner kronor.

Ett företag är inte ett företag av mindre storlek om

1. 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ, eller

2. någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2. någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES*) eller handlas på en *MTF*-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför *EES*.

16 a §

Investeraravdrag får inte göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad sju år eller mer efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.

Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan, ska fristen enligt första stycket räknas från den första försäljningen på en produkt- eller tjänstemarknad i den förvärvade verksamheten. Detta gäller dock bara om den första försäljningen i den förvärvade verksamheten har skett före den första försäljningen i företaget.

Begränsad försäljning för att prova marknaden anses inte vara en första försäljning enligt denna paragraf.

17 §³

Investeraravdrag får inte göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet är

1. skyldigt att upprätta en kontrollbalansräkning av sådant slag som anges i 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) och kapitaltillskottet inte undanröjer skyldigheten,

2. föremål för företagsrekonstruktion av sådant slag som anges i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, *eller*

3. på obestånd.

Investeraravdrag får inte göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet

1. är skyldigt att upprätta en kontrollbalansräkning av sådant slag som anges i 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) och kapitaltillskottet inte undanröjer skyldigheten,

2. är föremål för företagsrekonstruktion av sådant slag som anges i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion,

3. är på obestånd,

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2013:771.

³ Senaste lydelse 2013:771.

4. är föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen om att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden,

5. har fått undsättningsstöd enligt artikel 2.18 d i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget och ännu inte har betalat tillbaka lånet eller avslutat garantin, eller

6. har fått omstruktureringsstöd enligt artikel 2.18 d i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget och företaget fortfarande omfattas av en omstruktureringsplan.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.

2. Lagen tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020.

1.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 22 kap. 23 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 kap.

23 §¹

Kontrolluppgift ska lämnas om investeraravdrag enligt 43 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av det företag som investeraravdraget hänför sig till.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om *underlaget för investeraravdrag.*

Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om

1. *underlaget för investeraravdrag,*

2. *fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag,*

3. *tidpunkten för andelarnas förvärvande,*

4. *regionen där det företag som investeraravdraget hänför sig till finns, vilken anges på NUTS 2-nivå enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS) i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 868/2014 av den 8 augusti 2014 om ändring av bilagorna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (Nuts), och*

5. *verksamhetsområdet för det företag som investeraravdraget hänför sig till, som anges på Nace-gruppnivå, enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets*

¹ Senaste lydelse 2013:772.

*förordning (EG) nr 1893/2006 av
den 20 december 2006 om
fastställande av den statistiska
näringsgrensindelningen Nace rev.
2 och om ändring av rådets
förordning (EEG) nr 3037/90, i den
ursprungliga lydelsen.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2020.
  2. Lagen tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.

2 Investeraravdrag

För att stimulera tillgången till kapital för mindre företag infördes den 1 december 2013 ett investeraravdrag. Investeraravdraget är ett avdrag i inkomstslaget kapital för fysiska personer som förvärvar andelar i ett företag av mindre storlek. Förvärvaren måste vara skattskyldig i Sverige för kapitalvinst på andelarna och förvärvet ska ha skett i samband med företagets bildande eller vid en nyemission. Investeraravdrag kan också göras vid förvärv av lagerbolag. Avdrag får göras för hälften av betalningen för andelarna. Avdrag ges med högst 650 000 kronor per person och år, vilket motsvarar förvärv av andelar för 1,3 miljoner kronor. Om flera investerare investerar i ett och samma företag får det sammanlagda underlaget för investeraravdrag avseende det företaget uppgå till högst 20 miljoner kronor per år.

Det företag i vilket investeringen görs måste uppfylla flera villkor. Företaget ska vara ett svenskt aktiebolag, en svensk ekonomisk förening eller ett motsvarande utländskt bolag som har fast driftställe i Sverige, under förutsättning att det utländska bolaget hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i en stat med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som innehåller en artikel om informationsutbyte. Företaget ska uteslutande eller så gott som uteslutande bedriva rörelse och ha ett löneunderlag om minst 300 000 kronor. Företaget får inte vara i ekonomiska svårigheter.

Investeraravdrag får inte göras om den skattskyldige eller någon närstående under något av de två beskattningsåren närmast före det år då förvärvet sker (förvärvsåret) eller under förvärvsåret fram till tidpunkten för förvärvet direkt eller indirekt innehar eller har innehaft andelar i det företag i vilket andelar har förvärvats eller i ett annat företag inom samma koncern.

Den som vill göra investeraravdrag får inte under betalningsåret eller under de två åren närmast före betalningsåret ha tagit emot någon värdeöverföring, till exempel utdelning, från företaget som överstiger ett visst jämförelsebelopp. Företaget får under denna period inte heller ha gjort vissa interna förvärv. Investeraravdraget är också villkorat under en period efter betalningsåret. Det innebär att avdraget ska återföras till beskattning om den skattskyldige under de fem år som följer närmast efter betalningsåret avyttrar andelarna eller tar emot en värdeöverföring från företaget som överstiger jämförelsebeloppet. Investeraravdraget ska även återföras om företaget under de två åren närmast efter betalningsåret gör vissa interna förvärv. Reglerna om investeraravdrag finns i 43 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

Investeraravdraget är ett statligt stöd enligt bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) som har anmälts till och godkänts av Europeiska kommissionen (kommissionen). Godkännandet gäller t.o.m. den 31 december 2019 (kommissionens beslut den 22 juli 2013 i statsstödsärendet SA.36489). Bestämmelserna utformades ursprungligen i enlighet med kommissionens riktlinjer för statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag (2006/C 194/02). Den 1 juli 2014 antog kommissionen nya riktlinjer för statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar

(2014/C 19/04). Enligt de nya riktlinjerna kan bara investerare som står i en oberoende ställning till det företag som investeringen avser få skattelättnader. Med oberoende privat investerare avses enligt riktlinjerna en privat investerare som inte är delägare i det företag i vilket investeringen görs. Så kallade affärsänglar och finansinstitut anses, oavsett ägarförhållanden, oberoende i den mån de står för hela risken i förhållande till sin investering. Vidare betraktas samtliga privata investerare som oberoende vid skapandet av ett nytt företag. Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 januari 2016 gjordes anpassningar av reglerna för investeraravdrag på grund av de nya riktlinjerna (prop. 2015/16:1).

3 Förlängning av godkännandet av investeraravdraget

Investeraravdraget innebär att staten med hjälp av statliga medel gynnar investeringar i vissa företag. Åtgärden är därför ett statligt stöd trots att det är investeraren som rent faktiskt får skattelättnaden. Regeringen har anmält stödet för fortsatt godkännande fr.o.m. den 1 januari 2020 t.o.m. den 31 december 2026 (N2019/02666/MK). Kommissionen har ännu inte fattat något beslut med anledning av anmälan. Regeringen har bl.a. gett in förarbetena till införandet av investeraravdraget (SOU 2012:3) för att visa på behovet av ett investeraravdrag. Regeringen har fått indikationer på att anmälan bedöms vara ofullständig och därför inte utgör tillräckligt underlag för att kunna pröva om åtgärden är förenlig med EU:s regler om statligt stöd (N2019/02666/MK). För att anmälan om förlängning ska vara fullständig efterfrågas en uppdaterad förhandsbedömning enligt punkt 47 i kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar (2014/C 19/04) som ger konkreta bevis på det specifika marknadsmisslyckande som motiverar beviljandet av stöd till företag mer än sju år efter deras första kommersiella försäljning.

4 Om investeraravdraget inte godkänns bör det utformas så att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen

Promemorians bedömning: Om kommissionen inte godkänner investeraravdraget enligt sina riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar i den nuvarande utformningen bör avdraget utformas så att stödet är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen.

Skälen för promemorians bedömning

Den allmänna gruppundantagsförordningen

Stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel som snedvrider eller hotar att snedvrída konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion är enligt artikel 107.1 EUF-fördraget som utgångspunkt oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Huvudregeln är att kommissionen, utifrån EU:s regler om statligt stöd, måste pröva och godkänna åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden innan de kan träda i kraft. Kommissionen har dock antagit förordningar på olika områden, varigenom vissa kategorier av stöd har ansetts förenliga med EUF-fördraget under förutsättning att vissa villkor uppfylls (s.k. gruppundantagsförordningar). I dessa fall kan medlemsstaterna, på de villkor som anges i förordningen, införa åtgärder inom ramen för förordningen utan att behöva iaktta det normala förfarandet med föranmälan och kommissionens godkännande av åtgärderna. Det åligger dock medlemsstaterna att uppfylla olika regler om informationsskyldighet för de stöd som genomförs inom ramen för en gruppundantagsförordning.

Med stöd av ett bemyndigande från rådet enligt artikel 109 i EUF-fördraget har kommissionen antagit kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1), den s.k. allmänna gruppundantagsförordningen, förkortad GBER. I den allmänna gruppundantagsförordningen anges vilka grupper av stödåtgärder som är undantagna från skyldigheten att anmäla åtgärden till kommissionen innan den genomförs. Den allmänna gruppundantagsförordningen tillämpas bl.a. på stöd till små och medelstora företag i form av investeringsstöd, driftstöd och små och medelstora företags tillgång till finansiering (artikel 1 b).

För att stöd för små och medelstora företags tillgång till finansiering ska vara förenligt med den allmänna gruppundantagsförordningen krävs att en rad villkor är uppfyllda (artikel 21). Stöd kan ges i form av skatteincitament för privata investerare som är fysiska personer som tillhandahåller riskfinansiering direkt eller indirekt till stödberättigade företag (artikel 21.3). Stödberättigade företag ska vara företag som vid tidpunkten för den första riskfinansieringsinvesteringen är onoterade små och medelstora företag och uppfyller minst ett av bl.a. följande villkor: a) de har inte varit verksamma på någon marknad eller b) de har varit verksamma på en marknad mindre än sju år efter sin första kommersiella försäljning (artikel 21.5). Med första kommersiella försäljning avses ett företags första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad, exklusive begränsad försäljning för att testa marknaden (artikel 2.75).

Den nuvarande allmänna gruppundantagsförordningen ska tillämpas t.o.m. den 31 december 2020. Kommissionen har dock aviserat sin avsikt att tillämpningen av förordningen ska förlängas på oförändrade materiella villkor i två år t.o.m. den 31 december 2022 i avvaktan på en sammantagen översyn av den allmänna gruppundantagsförordningen och andra regelverk på statsstödsområdet, se kommissionens meddelande Ares (2019) 727146.

Kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar

Enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget är medlemsstaterna skyldiga att anmäla riskfinansieringsåtgärder som utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget och som varken uppfyller villkoren i förordningen om stöd av mindre betydelse eller uppfyller alla villkor i den allmänna gruppundantagsförordningen. Kommissionen bedömer åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i fördraget. Kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar är i första hand inriktade på de riskfinansieringsåtgärder som mest sannolikt kommer anses vara förenliga med artikel 107.3 c i fördraget, förutsatt att de uppfyller flera villkor.

När det gäller riskfinansieringsåtgärder riktade till företag som inte uppfyller alla de villkor för stödberättigande som fastställs för riskfinansieringsstöd i den allmänna gruppundantagsförordningen kräver kommissionen, enligt punkt 47 i kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar, att medlemsstaten gör en ingående förhandsbedömning av det marknadsmisslyckande som en medlemsstat åberopar som skäl för att införa ett stöd för att kunna ta ställning till stödet. Skälet för det är att marknadsmisslyckandet som påverkar de stödberättigade företag och som omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen inte längre kan antas föreligga. Detta gäller särskilt åtgärder med inriktning på bl.a. företag som erhåller den inledande riskfinansieringsinvesteringen senare än sju år efter sin första kommersiella försäljning (punkt 47 c).

Kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse

Kommissionen har antagit ett antal förordningar om stöd av mindre betydelse. Stöd som är av mindre betydelse utgör inte statligt stöd enligt 107.1 EUF-fördraget och är därmed undantagna från kravet på anmälan.

Villkoren för att kunna lämna sådant stöd framgår i första hand av kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse. För sektorn för primärproduktion av jordbruksprodukter (jordbrukssektorn) och fiskerisektorn gäller särskilda regler, se kommissionens förordning (EU) 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn och kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn.

För att ett stöd ska anses vara ett stöd av mindre betydelse får det totala stöd som beviljas ett enda företag som huvudregel inte överstiga 200 000 euro under en period om tre beskattningsår (det s.k. individuella taket). För t.ex. jordbruks- och fiskerisektorerna gäller lägre individuella tak (15 000 euro för jordbrukssektorn och 30 000 euro för fiskerisektorn) Inom jordbruks- och fiskerisektorn finns dessutom s.k. nationella tak som inte får överskridas.

Investeraravdraget bör anpassas till villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen om kommissionen inte godkänner nuvarande stödordning

Utgångspunkten är att investeraravdraget ska kvarstå oförändrat. Regeringen har därför anmält investeraravdraget till kommissionen för förlängt godkännande fr.o.m. den 1 januari 2020. Regeringen har dock fått indikationer på att regeringens anmälan om ett förlängt godkännande är ofullständig eftersom den saknar en ingående förhandsbedömning som ger konkreta bevis på det specifika marknadsmisslyckande som motiverar beviljandet av stöd till företag mer än sju år efter deras första kommersiella försäljning (N2019/02666/MK). De bedömningar som låg till grund för införandet av investeraravdraget (SOU 2012:3) bedöms inte uppfylla kraven på en ingående förhandsbedömning.

Enligt kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar måste en riskfinansieringsåtgärd inrättas utifrån en förhandsbedömning som visar att det finns en brist på finansiering till stödberättigade företag i den berörda utvecklingsfasen, det geografiska området, och i tillämpliga fall, den ekonomiska sektorn (punkt 64). Riskfinansieringsåtgärden måste vara utformad på ett sådant sätt att den åtgärdar de marknadsmisslyckanden som bevisats i förhandsbedömningen. Förhandsbedömningen bör helst utföras av ett oberoende organ samt baseras på objektiva och uppdaterade uppgifter (punkt 66).

Det är inte tidsmässigt möjligt att innan godkännandet löper ut, vilket det gör den 31 december 2019, återigen genomföra en analys som visar på behovet av ett investeraravdrag. Det är därför osäkert om kommissionen kommer att bevilja ett förlängt godkännande av investeraravdraget enligt den nu gällande regleringen. Om kommissionen inte gör det bör regleringen ändras så att den anses förenlig med den allmänna gruppundantagsförordningen. Skälet för att denna promemoria remitteras redan innan kommissionen slutligen tagit ställning till anmälan om godkännande av investeraravdraget fr.o.m. den 1 januari 2020 är att påbörja lagstiftningsprocessen så att regleringen så fort som möjligt kan anpassas till den allmänna gruppundantagsförordningen om stödet inte godkänns enligt anmälan om förlängning.

Om förutsättningarna i 43 kap. IL är uppfyllda kan en skattskyldig enligt nuvarande bestämmelser få investeraravdrag vid förvärv av andelar i ett företag oavsett hur länge företaget varit verksamt på en marknad. Det finns ingen begränsning i inkomstskattelagen i detta avseende. Eftersom den allmänna gruppundantagsförordningen bara omfattar företag som har varit verksamma på en marknad mindre än sju år efter sin första kommersiella försäljning ryms stödet i sin nuvarande utformning inte inom den förordningen. Den omständigheten att det inte finns någon tidsbegränsning i reglerna om investeraravdraget innebär vidare att det krävs en ingående förhandsbedömning som visar på ett marknadsmisslyckande även för företag som varit verksamma på en marknad i sju år eller mer för att stödet ska kunna godkännas enligt kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar.

Om kommissionen inte godkänner investeraravdraget i enlighet med anmälan är det därför troligt att en tidsgräns för hur länge ett företag ska kunna ha varit verksamt på en marknad för att en investering i företaget

ska berättiga till investeraravdrag måste införas för att reglerna ska vara förenliga med reglerna om statligt stöd.

Tidsbegränsningen bör utformas på så sätt att investeraravdraget är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen. Fördelen med det är att ett stöd inte behöver godkännas av kommissionen innan det börjar tillämpas förutsatt att det är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen. Om stödet, liksom det nuvarande, i stället skulle omfatta företag som funnits på en marknad längre än sju år, dvs. fler företag än vad den allmänna gruppundantagsförordningen tillåter, krävs ett godkännande av kommissionen enligt riktlinjerna. Det kräver i sin tur, enligt kommissionen, en ny förhandsbedömning som visar på ett marknadsmisslyckande för sådana företag. Om en förhandsbedömning inte kan visa ett marknadsmisslyckande för sådana företag, eller kan visa på ett marknadsmisslyckande för exempelvis företag som funnits på en marknad längre än sju år men inte längre än tio år så är det först då som ett eventuellt förslag på begränsning kan remitteras. En anpassning av investeraravdraget till riktlinjerna genom att införa en tidsgräns skulle således innebära ett senare ikraftträdande av ändringarna jämfört med om avdraget anpassas till den allmänna gruppundantagsförordningen.

Ett alternativ är att ändra reglerna för investeraravdraget så att det stöd som ges till företagen omfattas av kommissionens förordningar om stöd av mindre betydelse. Med en sådan anpassning skulle det inte krävas någon tidsgräns såvitt avser hur länge ett företag har varit verksamt på en marknad (jfr avsnitt 5). För att avgöra om ett investeraravdrag kan anses vara ett stöd av mindre betydelse måste man dock ta hänsyn till företagets sammanlagda stödbelopp under en tid av tre beskattningsår i rad. I detta avseende ska inte bara beviljade investeraravdrag beaktas, utan även andra mottagna stöd. Med ett sådant system kan det vara svårt för den som avser att investera i ett mindre företag och för Skatteverket att veta om förutsättningarna för stöd av mindre betydelse är uppfyllda. I denna promemoria görs därför bedömningen att investeraravdraget bör anpassas till den allmänna gruppundantagsförordningen.

Sammanfattningsvis bör investeraravdraget utformas så att stödet är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen om kommissionen inte godkänner investeraravdraget enligt sina riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar i den nuvarande utformningen.

Rapporteringskyldighet och offentliggörande av information enligt den allmänna gruppundantagsförordningen

En anpassning av investeraravdraget till den allmänna gruppundantagsförordningen innebär att förordningens regler om rapporteringskyldighet och offentliggörande av information blir tillämpliga avseende stödet. Reglerna innebär bl.a. att medlemsstaterna till kommissionen ska lämna dels information om stödåtgärden via ett elektroniskt anmälningssystem, dels en årlig rapport till kommissionen om stödåtgärden (artikel 11). För att underlätta kommissionens övervakning är medlemsstaterna skyldiga att under tio år bevara detaljerad information och styrkande handlingar som är nödvändiga för att fastställa att samtliga villkor i den allmänna gruppundantagsförordningen uppfylls (artikel 12).

Medlemsstaterna är vidare skyldiga att offentliggöra information på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå. De uppgifter som ska offentliggöras är dels viss sammanfattande information om själva stödåtgärden och den fullständiga texten till stödåtgärden, dels viss tillkommande information om varje beviljat individuellt stöd som överstiger 500 000 euro (artikel 9). Vilken tillkommande information det huvudsakligen rör sig om framgår nedan (se avsnitt 8).

Av 12 a § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler framgår att Skatteverket i egenskap av stödgivande myndighet ska lämna uppgifter för offentliggörande och rapportering av stödåtgärden. Skatteverket ska också föra register över stödåtgärden.

Kravet i artikel 12 i den allmänna gruppundantagsförordningen på bevarande i tio år av uppgifter och handlingar som behövs för kommissionens övervakning tillgodoses genom en bestämmelse i förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, se 19 § andra stycket. Av bestämmelsen framgår att som huvudregel ska uppgifter och handlingar som omfattas av skyldigheten för Skatteverket att föra register över stödåtgärder gallras elva år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått ut. I vissa fall ska uppgifterna dock gallras senare.

Av 15 § samma förordning och 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) följer att Skatteverket kan lämna nödvändiga uppgifter till kommissionen utan hinder av sekretess.

5 Investeraravdrag får inte göras vid en investering i ett företag som varit verksamt på en marknad i sju år eller mer

Promemorians förslag: Investeraravdrag får inte göras om andelarna har förvärvats i ett företag som vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad sju år eller mer efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.

Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan ska fristen räknas från den första försäljningen i den förvärvade verksamheten om försäljningen har skett före den första försäljningen i företaget.

Begränsad försäljning för att prova marknaden anses inte vara en första försäljning.

Skälen för promemorians förslag: Investeraravdraget är ett statligt stöd enligt bestämmelserna i EUF-fördraget som har anmälts till och godkänts av kommissionen. Godkännandet gäller t.o.m. den 31 december 2019. Om kommissionen inte godkänner investeraravdraget fr.o.m. den 1 januari 2020 finns det risk för att investeraravdrag som beviljas fr.o.m. den denna dag anses som statligt stöd som inte är förenligt med EUF-

fördraget. Av denna anledning behöver reglerna om investeraravdrag ändras så att stödet är förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen (se avsnitt 4).

Investeraravdraget är ett slags riskfinansieringsstöd. Sådana stöd kan enligt den allmänna gruppundantagsförordningen ges till företag som vid tidpunkten för den första riskfinansieringsinvesteringen antingen inte har varit verksamma på någon marknad eller som har varit verksamma på en marknad mindre än sju år efter sin första kommersiella försäljning (artikel 21.5 a och b). Med första kommersiella försäljning avses ett företags första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad, exklusive begränsad försäljning för att testa marknaden (artikel 2.75).

För att investeraravdraget ska uppfylla villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen bör en regel införas enligt vilken investeraravdrag inte får göras om andelarna har förvärvats i ett företag som vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad sju år eller mer efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad. Ett företag som inte alls har varit verksamt på någon marknad omfattas inte av en sådan regel. Begränsad försäljning för att prova marknaden bör inte anses vara en första försäljning i detta avseende. I den allmänna gruppundantagsförordningen används verbet testa (marknaden) men i inkomstskattelagen bör i stället synonymen prova (marknaden) användas för att det bättre ska överensstämma med svenskt språkbruk. Avsikten är att innebörden i inkomstskattelagen ska vara densamma som i den allmänna gruppundantagsförordningen i detta avseende.

För att de föreslagna reglerna inte ska kunna kringgå bör även begränsningar införas som motverkar att verksamheter ombildas för att kringgå åldersvillkoret. Det bör därför införas en reglering att om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan ska sjuårsfristen räknas från den första försäljningen i den förvärvade verksamheten, om försäljningen har skett före den första försäljningen i företaget. Det innebär att ett företag, vars verksamhet är yngre än sju år, kan köpa upp en verksamhet som är äldre än sju år och fortfarande omfattas av förslaget om investeraravdrag, så länge den förvärvade verksamheten bara utgör en mindre del (mindre än 25 procent) av den totala verksamheten i företaget. Samtidigt motverkas ombildningar som bara görs för att kringgå åldersvillkoret.

Bedömningen av om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från annan, ska göras vid tidpunkten för den skattskyldiges förvärv av andelen i företaget.

Stöd kan också ges till företag som kräver en första riskfinansieringsinvestering som, på grundval av en affärsplan som utarbetats i avsikt att gå in på en ny produktmarknad eller geografisk marknad, är högre än 50 procent av deras genomsnittliga årliga omsättning under de senaste fem åren (artikel 21.5 c GBER). Ur ett statsstödsperspektiv är investeraravdraget ett stöd till företaget i vilket andelar har förvärvats. Stödet är generellt i den bemärkelsen att företaget inte behöver ha något särskilt behov av finansiering för att investeraravdrag ska beviljas. Vidare gäller att finansieringsbehovet inte behöver vara av viss storlek. Det är inte lämpligt att införa sådana villkor avseende investeraravdraget. Sådana villkor skulle dessutom göra det svårare för fysiska personer som har för avsikt att investera i mindre företag att veta om en investering berättigar

till avdraget. Ett villkor motsvarande det i artikel 21.5 c GBER bör därför inte införas. För att uppfylla artikel 21.5 i den allmänna gruppundantagsförordningen krävs bara att något av villkoren a–c är uppfyllt.

Lagförslag

Förslaget föranleder att ny paragraf, 43 kap. 16 a §, införs i inkomstskattelagen.

6 Investeraravdrag beviljas inte om företaget handlas på en MTF-plattform

Promemorians förslag: Ett företag är inte ett företag av mindre storlek om någon andel i företaget handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES.

Skälen för promemorians förslag: Ett villkor för att ett riskfinansieringsstöd ska vara förenligt med den allmänna gruppundantagsförordningen är att det bara ges till företag som vid tidpunkten för den första riskfinansieringsinvesteringen är onoterade små och medelstora företag som uppfyller vissa andra villkor (artikel 21.5 GBER). Även när det gäller investeraravdraget ställs vissa krav på företaget i vilket andelar har förvärvats. En förutsättning för att få göra investeraravdrag i dag är att andelar förvärvas i ett företag av mindre storlek (43 kap. 13 § IL). Ett företag är inte ett företag av mindre storlek om någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) (43 kap. 4 § andra stycket 2 IL). Kretsen av företag som omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen är således i detta avseende snävare än kretsen företag som omfattas av investeraravdraget, eftersom bara andelar upptagna på en reglerad marknad utesluts från investeraravdraget medan den allmänna gruppundantagsförordningen bara omfattar onoterade företag, dvs. som inte är noterade på någon marknad. För att investeraravdraget ska uppfylla villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen krävs således att tillämpningsområdet för stödet begränsas till att bara omfatta förvärv av andelar i onoterade företag. Detta bör göras genom att bestämmelsen i 43 kap. 4 § andra stycket 2 IL om företag som inte är av mindre storlek utökas till att även avse andelar som handlas på MTF-plattformar och motsvarande marknadsplatser utanför EES.

MTF-plattform är ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt (1 kap. 4 b § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden). Företag vars andelar handlas på en MTF-plattform bedöms inte som onoterade i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen och förvärv av dessa andelar bör därför inte berättiga till investeraravdrag.

Det finns två olika slag av handelsplattformar: MTF- och OTF-plattformar. En OTF-plattform är ett multilateralt system inom EES som inte är en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och inom vilket flera tredjeparters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera inom systemet så att det leder till ett kontrakt (1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden). På OTF-plattformar handlas således inte andelar i företag. Ett företag kan inte anses noterat på en OTF-plattform och det är därför inte nödvändigt att undanta instrument som handlas på en sådan plattform från investeraravdragets tillämpningsområde för att detta stöd ska kunna uppfylla kravet i den allmänna gruppundantagsförordningen på att det stödmottagande företaget är onoterat.

En definition av marknadsnoterad delägar rätt eller fordringsrätt finns i 48 kap. 5 § IL. Det är dock inte lämpligt att utgå från termen marknadsnoterad i inkomstskattelagen för att begränsa tillämpningsområdet för investeraravdraget till att bara gälla onoterade företag i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen. Enligt nämnda lagrum anses en delägar rätt eller fordringsrätt marknadsnoterad om den är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller, utan att vara upptagen till handel på en sådan marknad, är föremål för kontinuerlig allmänt tillgänglig notering på grundval av marknadsmässig omsättning. Högsta förvaltningsdomstolen har ansett att ett värdepapper som enbart var inregistrerat, utan noteringar om avslut, inte kunde anses vara marknadsnoterat (RÅ 1994 ref. 26). Det förekommer således att värdepapper som enligt gällande regler är inregistrerade vid börs inte anses vara marknadsnoterade i inkomstskattelagens mening (prop. 1999/2000:2, del 2 s. 561 och prop. 2006/07:115 s. 663 f.). Skatteverket anser att ett värdepapper inte är marknadsnoterat om det är inregistrerat vid en börs men handeln inte sker över börsen utan någon annanstans (Skatteverkets ställningstagande den 21 februari 2005 Börsregistrering är något annat än börsnotering, dnr 130 90533-05/111). Det är på grund av detta krav på viss omsättning som det inte är lämpligt att utgå från termen marknadsnoterad i inkomstskattelagen för att begränsa tillämpningsområdet för investeraravdraget till att bara gälla onoterade företag i den mening som avses i den allmänna gruppundantagsförordningen. Motsvarande krav på omsättning bedöms inte gälla enligt den allmänna gruppundantagsförordningen. Enligt promemorians bedömning anses således en andel i ett företag som är inregistrerad på t.ex. en reglerad marknad, men som inte omsätts där, noterad enligt den allmänna gruppundantagsförordningen, medan den enligt inkomstskattelagen anses onoterad.

En andel i ett företag kan enligt 48 kap. 5 § IL anses vara marknadsnoterad trots att den inte är upptagen till handel på en reglerad marknad eller handlas på en MTF-plattform, eller motsvarande marknadsplatser utanför EES, om den är föremål för kontinuerlig allmänt tillgänglig handel på grundval av marknadsmässig omsättning. Av förslaget följer att förvärv av sådana andelar även fortsättningsvis kan berättiga till investeraravdrag, om övriga förutsättningar i 43 kap. IL är uppfyllda.

7 Investeraravdrag beviljas inte om företaget ska betala tillbaka olagligt stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter

Promemorians förslag: Investeraravdrag ska inte beviljas för förvärv av andelar i ett företag som vid tidpunkten vid förvärvet är föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av kommissionen som förklarar att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Motsvarade ska gälla för förvärv av andelar i ett företag som vid tidpunkten för förvärvet fått undsättningsstöd och ännu inte har betalat tillbaka lånet eller avslutat garantin, eller har fått omstruktureringsstöd och fortfarande omfattas av en omstruktureringsplan.

Skälen för promemorians förslag: Den allmänna gruppundantagsförordningen ska inte tillämpas på stödordningar som inte uttryckligen utesluter utbetalning av individuellt stöd till förmån för ett företag som är föremål för ett betalningskrav på grundval av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden, med undantag av stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer (artikel 1.4 a). För att säkerställa att investeraravdraget uppfyller villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen bör därför investeraravdrag inte beviljas för förvärv av andelar i ett företag som vid tidpunkten för förvärvet är föremål för ett sådant betalningskrav.

Den allmänna gruppundantagsförordningen ska inte heller tillämpas på stöd till företag i svårigheter, med undantag för stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer, stödordningar för startstöd och stödordningar för regionalt driftstöd, förutsatt att dessa stödordningar inte behandlar företag i svårigheter mer gynnsamt än andra företag (artikel 1.4 c). I artikel 2.18 GBER definieras vad som avses med företag i svårigheter. Det är fråga om företag för vilka minst en av flera uppräknade omständigheter råder. Omständigheterna i punkterna a och b är inte relevanta för förslagen i denna promemoria eftersom de inte gäller i förhållande till riskfinansieringsstöd till företag inom sju år från deras första kommersiella försäljning. Inte heller omständigheten i punkt e är relevant eftersom den bara gäller för företag som inte är litet eller medelstort. Investeraravdraget gäller företag som enligt EU-rätten anses vara litet (se prop. 2012/13:134 s. 37 f.). Reglerna om investeraravdrag måste dock vara förenliga med punkterna c och d för att stödet ska kunna omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen.

Enligt artikel 2.18 c GBER är ett företag i svårigheter om företaget är föremål för ett kollektivt insolvensförfarande eller uppfyller kriterierna i nationell lagstiftning för att försättas i kollektiv insolvens på sina fordringsägares begäran. Motsvarande reglering finns i såväl de nya som de gamla riktlinjerna för att främja riskfinansieringsinvesteringar som båda har legat till grund för reglerna om investeraravdrag (artikel 2.1 a respektive artikel 1.26 a som båda hänvisar till gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter [2004/C 244/02]). Investeraravdraget har också utformats på så sätt att avdrag inte får göras om det företag i vilket andelar har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet är skyldigt att upprätta en kontrollbalansräkning av sådant slag som anges i 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) och kapitaltillskottet inte undanröjer skyldigheten, det är föremål för företagsrekonstruktion eller om företag är på obestånd (43 kap. 17 § IL). Av detta följer att reglerna om investeraravdrag redan är anpassade till punkten c.

Enligt artikel 2.18 d GBER är ett företag i svårigheter om det har fått undsättningsstöd och ännu inte har betalat tillbaka lånet eller avslutat garantin, eller har fått omstrukturingsstöd och fortfarande omfattas av en omstruktureringsplan. Någon motsvarighet till denna reglering finns inte i inkomstskattelagen. För att investeraravdraget ska vara förenligt med villkoren i den allmänna gruppundantagsförordningen bör därför en reglering införas med innebörden att investeraravdrag inte får göras om företaget vid tidpunkten för förvärvet har fått undsättningsstöd enligt artikel 2.18 d i GBER och ännu inte har betalat tillbaka lånet eller avslutat garantin eller om företaget vid denna tidpunkt har fått omstrukturingsstöd enligt samma artikel i GBER och företaget fortfarande omfattas av en omstruktureringsplan. Vad som avses med undsättningsstöd och omstrukturingsstöd framgår av punkterna 26 och 27 i EU-kommissionens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i ekonomiska svårigheter (2014/C 249/01).

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 43 kap. 17 § IL.

8 Utökad kontrolluppgiftsskyldighet för företag i vilka andelar förvärvats

Promemorians förslag: Det företag som investeraravdraget hänförs till ska lämna uppgift till Skatteverket om tidpunkten för andelarnas förvärvande, regionen där företaget finns, vilket anges på NUTS 2-nivå, och verksamhetsområdet, som anges på Nace-gruppnivå.

Skälen för promemorians förslag: För att det statliga stödet i form av investeraravdrag ska kunna omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen måste stödet uppfylla de krav som ställs i förordningen. Ett av dessa krav är att vissa uppgifter om individuella stödmottagare, i detta

fall de företag som investeraravdraget hänför sig till, måste inhämtas för att kravet om offentliggörande av vissa individuella stöd på en webbplats ska kunna fullgöras.

Enligt artikel 9.1 i den allmänna gruppundantagsförordningen är medlemsstaterna skyldiga att se till att viss information offentliggörs på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå. De uppgifter som ska offentliggöras är dels viss sammanfattande information om själva stödåtgärden och den fullständiga texten till stödåtgärden, dels viss tillkommande information om varje beviljat individuellt stöd som överstiger 500 000 euro (se punkterna 1–6 nedan). Uppgifterna ska redovisas per respektive stödordning. I Sverige är det bl.a. Skatteverket som, enligt 12 a § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler, ska inhämta informationen och publicera uppgifterna (se ovan under avsnitt 4).

Den tillkommande information som avses för statligt stöd som ges i form av skattebefrielse är i huvudsak följande:

1. Stödmottagarens namn och referens (organisationsnummer).
2. Typ av företag (små eller medelstora respektive stora).
3. Datum för beviljande.
4. Region där stödmottagaren är belägen, vilket anges på NUTS 2-nivå.
5. Verksamhetsområdet, som anges på Nace-gruppnivå.
6. Stödbeloppets storlek per stödmottagare, redovisat i beloppsintervall.

För att kunna uppfylla EU-rättens krav på offentliggörande och information krävs således att Skatteverket får tillgång till de uppgifter som ska offentliggöras gällande de företag som investeraravdraget hänför sig till.

Kontrolluppgift om investeraravdrag ska, enligt dagens regelverk, lämnas för fysiska personer och dödsbon av det företag som investeraravdraget hänför sig till. I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om underlaget för investeraravdrag och fysiska personers och dödsbons sammanlagda betalning för andelar i företaget under året, som kan utgöra underlag för investeraravdrag, se 22 kap. 23 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Genom företagens kontrolluppgifter får Skatteverket därför redan i dagsläget information om punkterna 1 och 6 ovan.

Det är bara investeringar i företag av mindre storlek som kan berättiga till investeraravdrag (43 kap. 10 § IL). För att ett företag ska anses vara av mindre storlek krävs bl.a. att medelantalet anställda och delägare som under betalningsåret har arbetat i företaget är lägre än 50 och att företagets nettoomsättning under betalningsåret eller balansomslutning för samma år uppgår till högst 80 miljoner kronor (43 kap. 4 § IL). Ett mindre företag enligt sistnämnda paragraf överensstämmer i princip med definitionen av små företag i den allmänna gruppundantagsförordningen. Med små företag avses företag som sysselsätter färre än 50 personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år (artikel 2, bilaga I till GBER). Företag som sysselsätter färre än 10 personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 2 miljoner euro per år anses vara ett mikroföretag. Investeraravdrag kan således bara göras i företag som enligt den allmänna gruppundantagsförordningen utgör små

företag eller mikroföretag, varför denna information enligt punkt 2 ovan inte behöver hämtas in särskilt.

Kontrolluppgiftsskyldigheten bör dock utsträckas till datum för beviljande (punkten 3 ovan), vilket är då andelarna förvärvades av investeraren. Företagens kontrolluppgiftsskyldighet bör vidare utsträckas till uppgifter om regionen där företaget i vilket andelar har förvärvats finns, vilket anges på NUTS 2-nivå och verksamhetsområdet för det företag som investeraravdraget hänför sig till, som anges på Nace-gruppnivå (punkterna 4 och 5 ovan).

Gällande behovet av kontrolluppgift avseende tidpunkten då andelarna förvärvades (punkten 3 ovan) kan följande framhållas. Skatteverket ska rapportera informationen som framgår ovan till webbplatsen för statligt stöd inom ett år från den dag då deklarationen ska lämnas in och informationen ska finnas tillgänglig i minst tio år från den dag då stödet beviljades (artikel 9.4 GBER). Nuvarande villkor för investeraravdraget tar i huvudsak sikte på förhållandena vid tidpunkten för förvärvet av andelarna i företaget och vid utgången av det beskattningsår då full betalning för andelarna har skett (betalningsåret). Företaget ska således vid utgången av betalningsåret vara av mindre storlek (43 kap. 13 § IL) och det får inte vid tidpunkten för förvärvet vara i ekonomiska svårigheter (43 kap. 17 § IL). Även vissa villkor som enligt den allmänna gruppundantagsförordningen specifikt gäller för det slags stöd som investeraravdraget utgör tar sikte på förhållandena vid tidpunkten för förvärvet. Vid denna tidpunkt ska exempelvis det stödberättigade företaget vara onoterat, litet och uppfylla ett av tre villkor, bl.a. att det har varit verksamt på en marknad mindre än sju år efter sin första försäljning (artikel 21.5 GBER). För andra villkor i förordningen anges inte närmare när de ska vara uppfyllda. En rimlig utgångspunkt är att de ska vara uppfyllda vid det tillfälle då stödet anses beviljat (jfr prop. 2015/16:159 s. 44). Det gäller bl.a. villkoren att stödordningen måste utesluta stöd till företag som är föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av kommissionen om att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden och att stöd inte får ges till företag i ekonomiska svårigheter (artikel 1.4 GBER).

Investeraravdraget är ett skatteincitament som ges till fysiska personer som investerar i mindre företag. Sett ur statsstödsperspektiv är det dock företagen som får stödet. För att stödordningen ska få avsedd effekt måste investerarna med rimlig säkerhet kunna avgöra om ett förvärv av andelar i ett mindre företag kan berättiga till investeraravdrag. Ju närmare tidpunkten för förvärvet villkoren ska vara uppfyllda, desto större säkerhet för den som investerar. Med hänsyn till utformningen av investeraravdraget – stödet ges till företag genom skatteincitament till fysiska personer – och till att flera villkor som rör riskfinansieringsstöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen ska vara uppfyllda vid tidpunkten för förvärvet av andelarna bör stödet anses beviljat vid denna tidpunkt. Det kan noteras att inte heller kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar uttryckligen anger när t.ex. villkoret att stöd inte får ges till företag i ekonomiska svårigheter ska vara uppfyllt och att kommissionen har godkänt den nuvarande regleringen enligt vilken investeraravdrag förutsätter att företaget inte är i sådana svårigheter vid tidpunkten för förvärvet av andelarna.

Skatteverket ska således spara uppgifterna som myndigheten rapporterar i minst tio år från den dag då andelarna i företaget förvärvades. För att uppfylla kraven på uppgiftsinhämtande för offentliggörande enligt gruppundantagsförordningen måste Skatteverket därför få kännedom om datum för beviljande av stödet (punkten 3 ovan). Företag blir stödmottagare vid tidpunkten för andelarnas förvärvande. Investeraravdrag får, enligt 43 kap. 10 § IL, göras av en fysisk person som förvärvar andelar i ett företag av mindre storlek. En andel kan förvärfvas i företaget vid bildandet av företaget, vid en nyemission, genom tillskott till en ekonomisk förening i form av medlemsinsats eller förlagsinsats, eller från en juridisk person och avser ett företag som inte tidigare har bedrivit någon verksamhet (se 43 kap. 12 § 2 IL). Skatteverket har i dagsläget inte tillgång till dessa uppgifter.

Indelningarna enligt punkterna 4 och 5 avser indelning enligt nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS) respektive statistisk näringsgrensindelning (Nace). De grundar sig på olika EU-förordningar och en direkt hänvisning till definitionerna enligt dessa förordningar bör därför göras i den reglering som föreslås. I syfte att undvika oklarheter om vilken information som det företag som investeraravdraget hänför sig till ska lämna i kontrolluppgiften är det lämpligt att hänvisa till rättsakten i en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning. En följd av att ha statiska hänvisningar blir att om rättsakterna ändras behöver lagstiftaren överväga om någon ändring bör göras i den nationella lagstiftningen.

Punkt 4 ovan berör uppgifter gällande regionen där det företag som investeraravdraget hänför sig till finns, vilken anges på NUTS 2-nivå. EU delar in medlemsstaterna i regioner. Ett företag som tar emot statligt stöd ska ange den region där det är beläget. Var företaget är geografiskt beläget bestäms utifrån den indelning i territoriella enheter som gäller enligt den s.k. NUTS 2-nivån. Sverige är indelat i åtta områden. Ett företag beläget i Stockholm som säljer konsulttjänster till företag klassificeras som exempelvis SE11 (avser område Stockholms län enligt NUTS 2).

Ett företag som investeraravdraget hänför sig till ska vidare, enligt punkt 5 ovan, ange verksamhetsområdet som anges på Nace-gruppnivå. Nace-koden är en statistisk kod som beskriver företagets verksamhet och motsvaras av de tre första siffrorna i SNI-koden. SNI-kodens första siffror kan t.ex. vara 69.1 (juridisk verksamhet). Det är då dessa tre siffror som ska anges.

För att förbättra Skatteverkets möjligheter att inhämta de uppgifter som krävs enligt den allmänna gruppundantagsförordningen bör således en utökad kontrolluppgiftsskyldighet för de företag som investeraravdraget hänför sig till införas. Dessa företag är de som har lättast att ta fram nödvändig information enligt punkterna 3–5. Den ytterligare administrativa börda som åläggs dessa företag måste anses rimlig, inte minst då företagen är de som har lättast att ta fram nödvändig information enligt punkterna 3–5 ovan. Dessutom lämnar de företag som investeraravdraget hänför sig till redan i dag kontrolluppgifter till Skatteverket avseende investeraravdrag. Det kan dock inte anses lämpligt att villkora investeraravdraget med att informationen faktiskt lämnas, då de fysiska personer och dödsbon som gör investeraravdrag inte kan råda över kontrolluppgiftslämnandet. De krav den allmänna gruppundantagsförordningen ställer upp gällande inhämtande av uppgifter om de enskilda

stödmottagarna tillgodoses därför bäst genom att kontrolluppgiftsskyldigheten för företag vilka investeraravdraget hänför sig till utökas avseende punkterna 3–5. I övrigt har Skatteverket möjlighet, vilket konstaterats ovan, att ta fram de uppgifter från stödmottagande företag som krävs enligt den allmänna gruppundantagsförordningen.

För det fall någon kontrolluppgift inte lämnats från det företag som investeraravdraget hänför sig till har Skatteverket långtgående möjligheter att, genom exempelvis föreläggande, begära in nödvändiga uppgifter från företaget för att kunna fatta korrekta beslut i enlighet med skattelagstiftningen. På så sätt säkerställs att Skatteverket har de uppgifter som är nödvändiga för rapportering enligt artikel 9 i den allmänna gruppundantagsförordningen gällande beviljat individuellt stöd som överstiger 500 000 euro.

De verkställighetsföreskrifter som kan aktualiseras gällande det föreslagna kontrolluppgiftslämnandet är av begränsad omfattning. Det bör t.ex. kunna bli fråga om att i 5 kap. skatteförfarandeförordningen (2011:1261) reglera hur ett företags region bör anges när verksamheten bedrivs i flera regioner samt det verksamhetsområde som företaget hör till för den huvudsakliga verksamhet som företaget bedriver.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 22 kap. 23 § skatteförfarandelagen.

9 Förslagets förenlighet med EU:s regler om statligt stöd

Promemorians bedömning: Med de justeringar som föreslås i denna promemoria uppfyller investeraravdraget de villkor som kommissionen ställt upp i den allmänna gruppundantagsförordningen. Investeraravdraget behöver därför inte anmälas till kommissionen.

Om kommissionen inte godkänner investeraravdraget fr.o.m. den 1 januari 2020 riskerar investeraravdrag som beviljas efter den 31 december 2019 och fram till dess att förslagen i denna promemoria träder i kraft att utgöra ett olagligt stöd.

Skälen för promemorians bedömning: Investeraravdraget är ett statligt stöd som har godkänts av kommissionen. Godkännandet löper ut den 31 december 2019. Regeringen har anmält investeraravdraget till kommissionen för fortsatt godkännande fr.o.m. den 1 januari 2020 men kommissionen har ännu inte fattat något beslut med anledning av anmälan. I denna promemoria lämnas förslag som syftar till att göra investeraravdraget förenligt med den allmänna gruppundantagsförordningen. Bedömningen är att detta syfte uppnås med de föreslagna förändringarna. Investeraravdraget behöver därför inte anmälas till kommissionen.

Kommissionen har ännu inte tagit slutlig ställning till regeringens anmälan om förlängning av godkännandet av investeraravdraget. Regeringen har fått indikationer på att anmälan bedöms vara ofullständig

och därför inte utgör tillräckligt underlag för att kunna pröva om åtgärden är förenlig med EU:s regler om statligt stöd (N2019/02666/MK). Det finns därför en risk för att investeraravdraget i den nuvarande utformningen inte kommer att förlängas fr.o.m. den 1 januari 2020.

På grund av den svenska lagstiftningsprocessen är det inte möjligt att ändra reglerna om investeraravdraget i 43 kap. IL innan det nuvarande godkännandet löper ut den 31 december 2019. I artikel 108.3 EUF-fördraget föreskrivs en anmälningsskyldighet och ett genomförandeförbud som innebär att ett stöd inte får genomföras innan det anmälts till och godkänts av kommissionen. Om godkännandet löper ut och investeraravdrag beviljas efter denna dag utan ett nytt godkännande av stödet finns det således risk för att detta utgör olagligt stöd.

Om olagligt stöd lämnas är medlemsstaten skyldig att återkräva stödet. Det är Skatteverket som är stödbeviljade myndighet och som enligt 2 § lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler är skyldigt att återkräva det olagliga stödet. Av 3 § samma lag framgår att det är den som har tagit emot olagligt stöd som ska betala tillbaka stödet. När det gäller investeraravdraget medför åtgärden en förmån för det företag som den fysiska personen investerar i. Det är därför företaget som skulle bli återbetalningsskyldigt om en återkravssituation skulle uppstå.

10 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2020. Ändringarna i inkomstskattelagen ska tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020.

Ändringarna i skatteförfarandelagen ska tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.

Skälen för promemorians förslag: Om godkännandet av investeraravdraget inte förlängs bör reglerna om investeraravdrag ändras så att de omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen, se avsnitt 5. De föreslagna författningsändringarna bör träda i kraft så fort som möjligt, vilket bedöms vara den 1 augusti 2020. Ändringarna i inkomstskattelagen bör tillämpas på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020.

Ändringarna i skatteförfarandelagen är nödvändiga för att säkerställa att de EU-rättsliga statsstödskraven att uppgifter om individuella statliga stöd och stödmottagare för offentliggörande samlas in. Dessa ändringar bör tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020. Något skäl att införa särskilda övergångsbestämmelser föreligger inte, då det är önskvärt att Skatteverket får in nödvändiga uppgifter i så stor utsträckning som möjligt.

11 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen.

Syfte och alternativa lösningar

Investeraravdraget är ett statligt stöd som har anmälts till och godkänts av Europeiska kommissionen. Kommissionens beslut om godkännande av investeraravdraget löper ut den 31 december 2019. Om kommissionen inte godkänner anmälan om förlängt stöd fr.o.m. den 1 januari 2020 enligt kommissionens riktlinjer om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar (2014/C 19/04) finns det en risk för att investeraravdrag som beviljas efter denna dag utgör olagligt statligt stöd. I denna promemoria föreslås ändringar av investeraravdraget i syfte att det ska omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen. Därmed säkerställs att beviljade investeraravdrag inte utgör olagligt statligt stöd.

Ett alternativ till att anpassa investeraravdraget till den allmänna gruppundantagsförordningen i syfte att säkerställa att avdraget är förenligt med EU:s regler om statligt stöd skulle kunna vara att anmäla stödet med stöd av nämnda riktlinjer. Även detta alternativ kräver sannolikt att det införs något slags tidsbegränsning såvitt avser hur länge företaget i vilket andelar har förvärvats har varit verksamt på en marknad. Effekten av detta alternativ bedöms därmed inte skilja sig i någon större utsträckning från det föreslagna alternativet. Om en tidsbegränsning som överstiger sju år ska införas krävs dessutom att en ingående förhandsbedömning visar på ett marknadsmisslyckande för företag som har varit verksamma på en marknad i sju år eller mer. Om en sådan bedömning tas fram kommer det att fördröja arbetet med att ändra reglerna för investeraravdraget. Ett annat alternativ till att anpassa investeraravdraget till den allmänna gruppundantagsförordningen är att anpassa det till reglerna om stöd av mindre betydelse. Av avsnitt 4 framgår att det med en sådan anpassning kan vara svårt för den som avser att investera i ett mindre företag och för Skatteverket att veta om förutsättningarna för stöd av mindre betydelse är uppfyllda. Sammantaget bedöms det mest lämpliga alternativet i detta skede vara att anpassa investeraravdraget till den allmänna gruppundantagsförordningen.

Om kommissionen inte beviljar ett förlängt godkännande av investeraravdraget enligt den nu gällande regleringen och reglerna för detta avdrag inte ändras kommer det vara oklart hur dessa regler förhåller sig till de EU-rättsliga reglerna om statligt stöd.

Förslagen om att begränsa investeraravdraget till att endast omfatta företag som är yngre än sju år, inte handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES eller befinner sig i ekonomiska svårigheter berör i första hand fysiska personer som inte längre beviljas avdrag för den typen av investeringar. I andra hand påverkar förslagen de företag som investeringar går till i den utsträckningen att storleken på investeringarna förändras.

Tidpunkten för ikraftträdandet är den 1 augusti 2020. Tidpunkten är vald med hänsyn till att de nya reglerna bör träda i kraft så snart som möjligt. Genom att denna promemoria remitteras informeras berörda företag och fysiska personer om att det finns en risk för att kommissionen inte kommer att förlänga godkännandet av investeraravdraget och att detta avdrag i så fall måste anpassas till den allmänna gruppundantagsförordningen. I övrigt bedöms inga särskilda informationsinsatser om förslaget behövas.

Förslaget innebär att den redovisade skatteutgift som investeraravdraget i dag utgör minskar något i storlek.

Offentligfinansiella effekter

Enligt Skatteverkets statistikrapportering uppgick det samlade underlaget för investeraravdrag 2017 till knappt 178 miljoner kronor. Detta motsvarar investeringar på ca 355 miljoner kronor. De samlade avdragen på 178 miljoner kronor minskade skatteintäkterna med ca 53 miljoner kronor 2017. Samma år återfördes avdrag till en summa av 41 miljoner kronor, motsvarande en ökning av skatteintäkterna på ca 12 miljoner kronor, främst på grund av avyttring inom den femårsperiod som andelarna ska innehas för att investeraren ska få göra investeraravdrag. Med återföringarna inräknade minskade skatteintäkterna med drygt 40 miljoner kronor 2017 till följd av investeraravdraget.

Det saknas uppgifter om hur stor andel av företagen som berörs av förslaget att inte bevilja investeraravdrag om företaget handlas på en MTF-plattform. Det saknas statistik för hur vanligt förekommande det är att företag som får investeringar kopplade till investeraravdraget handlas på en MTF-plattform. Skatteverket menar att det förekommer men inte går att säga hur vanligt det är. Andelen sådana företag bedöms dock vara relativt liten även om antalet investerare i den typen av företag kan vara större enligt Skatteverket. Eftersom det saknas uppgifter om hur många av företagen som berörs av förslaget att inte bevilja investeraravdrag till företag som handlas på MTF-plattformar är det heller inte möjligt att beskriva hur de tre företag som tillhandahåller MTF-plattformar påverkas av begränsningen. Trots detta är det ändå rimligt att anta att förslaget kommer ha begränsade eller möjligen inga effekter på dessa företag då omfattningen av hela investeraravdraget i förhållande till MTF-plattformarnas storlek i termer av samlad årlig omsättning är liten. Antalet företag som berörs av förslaget om att investeraravdrag inte beviljas om företaget ska betala tillbaka stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter bedöms vara litet.

Enligt den K11-blankett som investeraren fyller i för att begära investeraravdrag ska organisationsnumret för det företag som investeringen görs i uppges. Enligt uppgifter från Skatteverket var det 1 550 företag under 2017 som fick investeringar kopplade till investerar-

avdraget. Det finns svårigheter att med tillgängliga uppgifter avgöra om ett företag har varit verksamt på en marknad i mer eller mindre än sju år, men företagens ålder i termer av tid sedan registrering kan fungera som en indikation på om så är fallet. Det är dock sannolikt så att viss tid förflyter mellan ett företags registrering och när företaget faktiskt blir verksamt på en marknad. Användandet av tidpunkten för företagets registrering som indikator för hur lång tid företaget har varit verksamt på en marknad leder sannolikt därmed till en viss överskattning av storleken på den offentligfinansiella effekten nedan. Samtidigt saknas uppgifter om hur stor andel av företagen som berörs av förslaget att inte bevilja investeraravdrag om företaget handlas på en MTF-plattform. Även om antalet sådana företag är begränsat innebär avsaknaden av sådan information en osäkerhet vid uppskattningen av den offentligfinansiella effekten och som sannolikt leder till en viss underskattning av dess storlek.

Av de företag som 2017 fick investeringar kopplade till investeraravdraget var knappt 18 procent äldre än sju år vid investeringen. Skrivs uppgifterna om investeraravdrag och återföringar från 2017 fram med BNP-utvecklingen och prognosen för BNP-utvecklingen till 2020 års nivåer beräknas avdragen, med återföringarna inräknade, minska skatteintäkterna med 47 miljoner kronor. Antaget att 18 procent av investeraravdragen även 2020 skulle gå till företag som är äldre än sju år i termer av tid sedan registrering beräknas förslaget om en begränsning till investeringar i företag som varit verksamma i mindre än sju år öka skatteintäkterna med knappt 9 miljoner kronor 2020. När de nuvarande reglerna infördes bedömdes att den offentligfinansiella delårseffekten under införandeåret inte kunde förväntas påverkas av att reglerna började gälla mitt i ett kalenderår. Detta eftersom de företag som planerade att genomföra nyemissioner under året antogs avvakta med att verkställa dessa tills reglerna har börjat gälla och avdraget således kan användas. Det är inte självklart att den omvända delårseffekten kan antas inträffa då reglerna begränsas eftersom godkännandet av investeraravdraget inte gäller fr.o.m. den 1 januari 2020. Av detta skäl bedöms delårseffekten 2020 uppgå till motsvarande en offentligfinansiell helårseffekt enligt tabellen nedan.

Tabell 1 Begränsning av investeraravdraget till investeringar i företag som varit verksamma mindre än sju år

Miljarder kronor, fasta priser och baser

	Effekt från	Brutto-	Periodiserad nettoeffekt			Varaktig
		effekt	2020	2021	2022	effekt
Begränsning av investeraravdraget	2020-08-01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01

Källa: Egna beräkningar

Effekter för enskilda

Enligt Skatteverkets uppgifter gjordes 3 675 investeraravdrag 2017. En enskild person (eller dödsbo) kan göra flera avdrag upp till motsvarande investeringar på maximalt 1,3 miljoner kronor oavsett antal företag som

investeringarna görs i. Antalet personer (eller dödsbon) som gjorde investeraravdrag 2017 kan alltså vara lägre än antalet avdrag. Det saknas uppgifter om det gjordes fler eller färre investeringar i företag som var sju år eller äldre jämfört med hur de samlade investeringarna fördelades. Antaget att antalet investeringar fördelar sig på samma sätt som de samlade investeringarna gör mellan företag som är äldre och yngre än sju år kan det förväntas att omkring 18 procent av antalet investeraravdrag berörs. Det motsvarar omkring 660 avdrag och sannolikt något färre antal personer. Det saknas uppgifter om hur dessa fördelas mellan män och kvinnor samt inkomstmässigt.

Förslagen om att begränsa investeraravdrag till företag som varit verksamma på en marknad mindre än sju år, inte handlas på en MTF-plattform eller en liknande marknadsplats utanför EES eller befinner sig ekonomiska svårigheter innebär att de som investerar i den typen av företag inte längre kan få investeraravdrag. Kostnaden för den typen av investeringar blir högre vilket gör att vissa personer kommer att avstå från att investera helt och andra investera i mindre omfattning än vad som annars hade varit fallet. Sannolikt kommer en del investeringar genomföras storleksmässigt oförändrat trots sämre skattemässiga förutsättningar.

För den som gör investeringar i företag som fortsatt omfattas av investeraravdraget kan den administrativa bördan förväntas öka något på grund av att investeraren behöver informera sig om fler aspekter av företaget; hur länge dess verksamhet pågått, om det handlas på en MTF-plattform eller en liknande marknadsplats utanför EES eller är i ekonomiska svårigheter. Det är dock inte orimligt att en person som överväger att göra en investering i ett företag informerar sig om den typen av aspekter av företaget oavsett utformning av skattereglerna för att kunna skapa sig en uppfattning av risknivån på investeringen.

Effekter för företagen

Baserat på uppgifter för 2017 från Skatteverket beräknas omkring 280 företag beröras av förslaget om att begränsa investeraravdraget till investeringar i företag som varit verksamma mindre än sju år. Som tidigare nämnts saknas uppgifter om hur stor andel av företagen som berörs av förslaget att inte bevilja investeraravdrag om företaget handlas på en MTF-plattform. Även om det förekommer bedöms andelen företag som handlas på en MTF-plattform vara relativt låg. Samma bedömning görs för förslaget om att investeraravdrag inte beviljas om företaget ska betala tillbaka olagligt stöd eller befinner sig i ekonomiska svårigheter.

Investeringar som görs i företag som är sju år eller äldre fr.o.m. 1 augusti 2020 kommer inte längre ge möjlighet till investeraravdrag för investeraren även om övriga villkor för investeraravdraget är uppfyllda. På marginalen kan detta påverka viljan att investera i företag som är sju år eller äldre om den ökade skattebördan hos investeraren överstiger den förväntade nettoavkastningen från investeringen. Om den förväntade nettoavkastningen från investeringen även fortsättningsvis överstiger den ökade skattebördan kan investeringarna förväntas göras även efter att investeraravdraget begränsas, dock kan storleken på investeringen bli mindre på grund av ökad skattebörda.

De företag som inte längre får eller får mindre investeringar på grund av begränsningen av investeraravdraget får försämrade möjligheter att finansiera expansioner av verksamheten via externt aktiekapital. Avdragen 2017 uppgick till 178 miljoner kronor. Eftersom halva investeringen får tas upp för investeraravdraget motsvarar 178 miljoner i avdrag 356 miljoner kronor i investeringar. Eftersom avdraget har ett tak på 650 000 kronor motsvarande investeringar på 1,3 miljoner kronor kan de faktiska investeringarna i dessa företag vara större. Skatteverket uppskattar att dessa investeringar uppgår till ca 505 miljoner kronor för 2017. Av detta gick ca 92 miljoner kronor till företag som var äldre än sju år. Antagligen skulle dock flera av dessa investeringar gjorts även utan möjligheten att göra investeraravdrag för investeraren, särskilt eftersom investeringarna är större än det maximala belopp som avdraget medger.

Uppgifter från Skatteverket för 2017 redovisade i tabellform nedan visar de fem vanligaste mottagarbranscherna samt länen för investeringar kopplade till investeraravdraget.

Tabell 2 Andel mottagande företag 2017 i de fem vanligaste branscherna respektive län, oavsett ålder

Bransch	Andel företag	Län	Andel företag
M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	31,5 %	Stockholms län	43 %
J Informations- och kommunikationsverksamhet	16,3 %	Västra Götalands län	15,2 %
F Byggverksamhet	8,0 %	Skåne Län	14,4 %
G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	7,7 %	Uppsala län	3,6 %
C Tillverkning	6,3 %	Östergötlands län	2,6 %

Källa: Skatteverket

I de delar som rör företag som får investeringar men som inte längre ligger till grund för investeraravdrag till följd av förslaget bedöms eventuell administrativ börda för företagen minska då färre kontrolluppgifter behöver lämnas till Skatteverket. När reglerna om investeraravdraget infördes beräknades den totala administrativa bördan öka med omkring 1,6 miljoner kronor. Den administrativa bördan beräknades dock med ett antagande om att omkring 10 gånger så många företag skulle beröras av reglerna jämfört med utfallet för 2017. Antalet företag som berörs av förslaget om förändrade regler är endast en delmängd av antalet företag i utfallet. Förändringen av den administrativa bördan för företagen som berörs av förslaget om företag som varit verksamma på en marknad mindre än sju år bedöms därför vara försumbar.

I de delar av förslaget som rör utökad kontrolluppgiftsskyldighet för företaget förväntas den administrativa bördan för företagen öka marginellt. De ytterligare kontrolluppgifter som företaget behöver uppges enligt förslaget omfattar tidpunkten för andelarnas förvärvande, regionen där stödmottagaren är belägen på NUTS 2-nivå samt verksamhetsområde på Nace-gruppnivå.

Uppgifterna om kostnad för ökad administrativ börda är beräknad med hjälp av Tillväxtverkets rapport Ekonomiska effekter av nya regler. Olika företag behöver vanligen olika lång tid för att ta fram de olika uppgifterna. Ingen av kontrolluppgifterna bör dock vara särskilt betungande att ta fram och även om kontrolluppgifterna skulle behöva uppges flera gånger så är de i stort sett alltid desamma. Om varje uppgift tar i genomsnitt fem minuter att ta fram och uppges beräknas den totala tidsåtgången till 15 minuter för den sammantagna utökade kontrolluppgiftsskyldigheten. Antalet företag som bedöms omfattas av den utökade kontrolluppgiftsskyldigheten uppgår till ca 1 270 stycken. Uppgiften att redovisa de utökade kontrolluppgifterna antas göras av en redovisningsekonom, eller motsvarande, med en genomsnittlig månadslön på 36 900 kronor enligt SCB:s uppgifter om genomsnittlig månadslön (SSYK), vilket motsvarar en timlön på ca 320 kronor. Den samlade administrativa kostnaden för de utökade kontrolluppgifterna uppgår därmed till ca 101 600 kronor (1 270 x 320/4).

Konkurrensförhållanden mellan företag som får och inte får investeringar på grund av investeraravdraget bedöms vara oförändrad jämfört med nuvarande utformning. Däremot förskjuts konkurrensförhållandena något mellan de två företagsgrupperna när andelen företag som får investeringar på grund av investeraravdraget minskar till förmån för yngre företag. I den mån investeraravdraget korrigerar för ett marknadsmisslyckande i termer av företagets tillgång till riskvilliga investeringar i verksamheten kan konkurrensen i ett större perspektiv förbättras om nuvarande regler varit mer generösa än vad marknadsmisslyckandet medger, eller försämras om marknadsmisslyckandet även omfattar företag som är äldre än sju år.

Reglerna om investeraravdrag är begränsade till mindre företag. Särskild hänsyn till mindre företag togs redan vid reglernas ursprungliga utformning. Begränsningen till företag som varit verksamma på en marknad i mindre än sju år, inte handlas på en MTF-plattform eller i ekonomiska svårigheter bedöms inte föranleda någon särskild utformning för mindre företag. Förslaget om utökad kontrolluppgiftsskyldighet utformas för att på smidigast sätt samla in den information som är nödvändig för att uppfylla statsstödsreglerna utan att för den delen bli särskilt administrativt betungande för mindre företag.

Effekter för sysselsättning, ekonomisk jämställdhet och inkomstfördelning

Förslaget bedöms ha inga eller försumbara effekter för sysselsättningen då omfattningen av reformen i termer av förändrade skatteintäkter är liten. När reglerna om investeraravdrag infördes uppgavs att hur avdragets effekt på investeringar påverkar jämställdheten mellan kvinnor och män inte gick att kvantifiera. Förutsättningarna för en sådan bedömning har inte förändrats sedan dess. Det saknas tillräcklig information om hur investeringar kopplade till investeraravdragen fördelas mellan kvinnor och män som driver företag men då den offentligfinansiella effekten är liten bedöms åtgärden inte ha någon nämnvärd effekt på den ekonomiska jämställdheten eller jämställt företagande i stort och inte heller på inkomstfördelningen.

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Skatteverket kommer att få engångskostnader för att ta fram information om de nya reglerna och för att anpassa IT-system. Dessa anpassningar kommer att ingå i de som årligen görs på grund av ny eller förändrad lagstiftning. Skatteverket kommer också få nya uppgifter i form av rapporteringsskyldighet, offentliggörande av viss information och registerföring (se avsnitt 4 och 8). Eventuella tillkommande kostnader för förslaget bör kunna hanteras inom Skatteverkets befintliga ekonomiska ramar.

Förslagen bedöms inte påverka måltillströmningen hos de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Syftet med förslaget är att anpassa investeraravdraget så att det omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen. Bedömningen är att förslaget uppnår detta syfte. Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten i övrigt.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte få några effekter för miljön.

12 Författningskommentar

12.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

43 kap.

4 §

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 6. I paragrafen definieras termen företag av mindre storlek som den ska förstås i detta kapitel.

Sedan tidigare gäller enligt *andra stycket andra punkten* att ett företag inte är ett företag av mindre storlek om någon andel i företaget är upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Genom ändringen kompletteras denna punkt på så sätt att ett företag inte heller är ett företag av mindre storlek om någon andel i företaget handlas på en MTF-plattform eller en motsvarande marknadsplats utanför EES. Termen MTF-plattform definieras i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden som ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke skönsrättsliga regler – så att det leder till ett kontrakt (1 kap. 4 b §).

16 a §

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 5. I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om att investeraravdrag inte får göras om företaget i vilket

andelarna har förvärvats har varit verksamt på en marknad en viss längsta tid efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad.

Enligt *första stycket* får investeraravdrag inte göras om andelarna har förvärvats i ett företag som vid tidpunkten för förvärvet har varit verksamt på en marknad sju år eller mer efter sin första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad. Första stycket omfattar inte ett företag som inte har varit verksamt på någon marknad.

I *andra stycket* regleras det fall när företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan. Fristen enligt första stycket ska då räknas från den första försäljningen i den förvärvade verksamheten, om försäljningen har skett före den första försäljningen i företaget. Fristen enligt första stycket kommer således att bestämmas av den första försäljning som har inträffat först av den förvärvade verksamheten och den verksamhet som finns sedan tidigare i företaget. Vid fastställandet av när den första försäljningen har skett kan man behöva gå längre tillbaka än till det överlåtande företaget i det fall det överlåtande företaget i sin tur har förvärvat verksamheten från någon annan. Bedömningen av om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan ska göras vid tidpunkten för förvärvet av andelarna i företaget.

Av *tredje stycket* framgår att en begränsad försäljning för att prova marknaden inte anses vara en första försäljning enligt första eller andra stycket. Avsikten är att verbet prova ska ha samma betydelse som verbet testa i artikel 2.75 GBER.

43 kap.

17 §

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 7. I paragrafen finns bestämmelser om att investeraravdrag inte får göras om företaget i vilket andelarna har förvärvats vid tidpunkten för förvärvet är i ekonomiska svårigheter. Paragrafen har kompletterats med tre punkter, vilka motsvarar innehållet i artikel 2.18 d GBER.

Enligt *punkt 4* får investeraravdrag inte göras om det företag i vilket andelarna har förvärvats är föremål för ett betalningskrav på grund av ett beslut av kommissionen som förklarar att ett stöd beviljat av en svensk stödgivare är olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Enligt *punkt 5* får investeraravdrag inte göras om företaget har fått undsättningsstöd och ännu inte har betalat tillbaka lånet eller avslutat garantin.

Enligt *punkt 6* gäller motsvarande om företaget har fått omstruktureringsstöd och fortfarande omfattas av en omstruktureringsplan.

Vad som avses med undsättningsstöd och omstruktureringsstöd framgår av punkterna 26 och 27 i EU-kommissionens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i ekonomiska svårigheter, 2014/C 249/01.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 augusti 2020.

Av *andra punkten* framgår att lagen tillämpas första gången på förvärv av andelar som sker efter den 31 juli 2020.

12.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

22 kap.

23 §

Ändringen föranleds av förslaget i avsnitt 8. I paragrafen finns bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet avseende investeraravdrag. Paragrafens tredje stycke kompletteras med fem punkter, varav första och andra punkten motsvarar hittillsvarande tredje stycket. De tredje, fjärde och femte punkterna motsvarar delvis innehållet i bilaga III GBER.

Enligt *punkt 3* ska det företag som investeraravdraget hänför sig till lämna uppgift om tidpunkten för andelarnas förvärvande. Det är vid denna tidpunkt som företaget som investeraravdraget hänför sig till blir stödmottagare. Investeraravdrag får, enligt 43 kap. 10 § IL, göras av en fysisk person som förvärvar andelar i ett företag av mindre storlek. En andel kan förvärvas i företaget vid bildandet av företaget, vid en nyemission, genom tillskott till en ekonomisk förening i form av medlemsinsats eller förlagsinsats, eller från en juridisk person och avser ett företag som inte tidigare har bedrivit någon verksamhet (se 43 kap. 12 § 2 IL). Det är denna tidpunkt som ska anges i kontrolluppgiften.

Enligt *punkt 4* ska det företag som investeraravdraget hänför sig till lämna uppgift om var det finns geografiskt utifrån den indelning i territoriella enheter som gäller på NUTS 2-nivå. Detta anges i bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS) i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 868/2014 av den 8 augusti 2014 om ändring av bilagorna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (Nuts). Statistiska Centralbyrån har publicerat information om Sveriges indelning enligt NUTS. På NUTS 2-nivå är Sverige indelat i åtta områden. Hänvisningen görs till rättsakten i en viss angiven lydelse, s.k. statistisk hänvisning.

Enligt *punkt 5* ska det företag som investeraravdraget hänför sig till lämna uppgift om företagets verksamhetsområde på Nace-gruppnivå enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90, EUT L 393, 30.12.2006, s. 1. Den svenska statistiska näringsgrensindelningen enligt SNI 2007 bygger på EU:s standard, Nace rev. 2 och är identisk med denna ner till nivå 4. Standarden för SNI används för att klassificera företag och arbetsställen efter vilken verksamhet de bedriver. Indelningen av näringsgrenarna framgår av bilaga 1 till förordningen där det framgår att med Nace-gruppnivå avses exempelvis 01.2 eller 01.3. Genom att hänvisningen till förordningen följs av preciseringen ”i den ursprungliga lydelsen” har hänvisningen gjorts statistisk, dvs. eventuella senare ändringar av förordningen ska inte beaktas vid tillämpningen av bestämmelsen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 augusti 2020.

Av *andra punkten* framgår att lagen tillämpas första gången på kontrolluppgifter som lämnas efter den 31 juli 2020.